HARJU MAAKOHUS

Hr Marek Reinaas
Riigikogu majanduskomisjon
majanduskomisjon@riigikogu.ee

Teie 23.09.2026 nr

Meie 04.11.2026 nr 6-3/26-294-3

Arvamus võlaõigusseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (uue tarbijakrediidi direktiivi ülevõtmine) eelnõule 947 SE

Lugupeetud majanduskomisjoni esimees

Tänan võimaluse eest avaldada arvamust võlaõigusseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (uue tarbijakrediidi direktiivi ülevõtmine) eelnõule (947 SE) (edaspidi eelnõu).

Eelnõuga tutvumise järgselt laekus arvamusi mitmelt Harju Maakohtu kohtunikult. Leiame, et tarbijadirektiiv, mis nõuab maksimumharmoniseerimist, on eelnõuga korrektselt üle võetud, seaduse tekst ja seletuskirjas toodud selgitused on arusaadavad.

Eelnõuga laiendatakse märkimisväärselt VÕS-i tarbijakrediidi reeglite kohaldamisala. Regulatsiooni laiendatakse sõnaselgelt ka tasuta krediidilepingutele. Selle tulemusel hõlmatakse reeglite kohaldamisalasse ka lisakuludeta järelmaksu ehk nn „osta kohe, maksa hiljem“ krediidilepingud ning tagatakse selliste ärimudelite puhul suurem õigusselgus ja tarbijakaitse.

Kohtutele tähendab see märkimisväärset töökoormuse kasvu, sest tarbijakrediidilepingutest tulenevad vaidlused on avaliku huviga vaidlused, kus kohus peab asjaolud ametiülesande korra ehk omal algatusel välja selgitama. Kui laiendatakse tarbijakrediidilepingu mõistet, laieneb ka kohtuasjade arv, kus kohus peab omal algatusel märkimisväärselt toiminguid tegema.

Juba praegu moodustavad tarbijakrediidi vaidlused ligikaudu viiendiku maakohtus arutatavatest kohtuasjadest. Kohtuasjade kasv on olnud pärast maksekäsu kiirmenetluses toimunud muudatusi märkimisväärne. Kui 2021.aastal, mis enamus tarbijakrediidi vaidluseid

lahendati maksekäsu kiirmenetluses, oli maakohtutes 3209 laenu ja krediidilepingute vaidlust kokku (sisaldas ka juriidiliste isikute vahelisi laenu ja krediidilepingute vaidluseid), siis 2026.aastaks on toimunud märkimisväärne mahtude kasv. Ainuüksi selle aasta esimese 10 kuuga saabus kohtutesse 5287 tarbijakrediidi hagi. Eelnõus ei ole kahjuks kuidagi hinnatud seaduse muudatuse mõju kohtute töökoormusele. Kohtu kompetentsi laiendamine peab peegelduma ka kohtute eelarves.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kai Härmand
osakonnajuhataja